

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Egész évre 150 lej, félévre 85 lej.
Egyes szám ára 4.— lej.
Külföldre egész évre 250.— lej.

Főszerkesztő: GYALLAY DOMOKOS
Felelős szerkesztő és igazgató:
Dr. SZÁSZ FERENC

Laptulajdonos: MINERVA R-T.
Megjelenik minden szombaton.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cluj, Strada Baron L. Pop 5. szám.

A békitő Duna.

Budapestről egy hajó indult el augusztus tizenötödikén lefelé a Duna hullámain. Szép hajó, fehér, mint a béke galambja. Csakugyan a békének volt beszédes jelképe. Magyar küldöttek azzal a céllal keltek utra rajta, hogy a Magyarország és Románia között fennálló vitában békés megegyezést hozzanak létre.

De jelképes, mélyebb értelme van annak is, hogy a küldöttség a Dunát választotta a béke útjának. A földrajz tudományos megállapítása szerint mindig a hegyek voltak a népek elválasztó falai, a folyók összekötötték és szorosabb együttműködésre vezették az emberiséget. A gazdasági és művelődési javak a vízi utakon jutottak el leggyorsabban és leghatékonyabban a szomszédokhoz.

A Duna folyó különösen nagy szerepet játszott a történelmi fejlődésben. Méltán nevezik ma is az európai népek országútjának.

A közelmúlt évtizedekben különösen sok szó esett a Dunáról. Itt is, ott is tervek merültek föl és kísérletek történtek a Duna medencéjének politikai összefogására. Ezek a tervek első sorban a Duna mentén lakó kisebb nemzetek egységbe vonását célozták s a francia és angol szövetség hatalmi céljait akarták megvalósítani.

A tervek nem sikerültek, mert hiányzott belőlük a lélek: az igazi béke megteremtésének akarata. A Dunamedence népeinek összefogását nem ezek javára, hanem Németország további fojtogatására akarták fölhasználni.

A történelem kereke azonban hirtelen nagyot fordult. A talp, amelyet sárba nyomott a teher, fölülkerekedett. A történelem kerekeinek a német-olasz hatalmi csoport lett a tengelye. A Duna-medence kérdései is ekörül a tengely körül indultak el a megoldás felé. Most azonban azt lehet remélni, hogy a megoldásnak az igazságon alapuló béke fog megtartó lelket adni.

Ezzel a reménységgel siklott le a fehér hajó Budapestről Turnu-Severin városába, a román-magyar tárgyalások színhelyére.

Turnu-Severin szép Duna-menti városa Romániának.

Történelme messzi múltba nyulik vissza. Ezelőtt több mint 1800 esztendővel Trajánus római császár hidat veretett ezen a ponton, hogy katonáit könnyebben vezethesse a Duna mellékfolyóinak völgyeibe. A török időkben is fontos történelmi események játszódtak le a Duna szorosának eme bejáratánál.

Mostani szerepét is a történelem fogja megörökíteni. Remélhetőleg a mostani eseményeknek azt a címet fogja adni a történelem, hogy a turnu-severini béke. Irásunk folyásakor úgy fest a helyzet, hogy a tárgyalások békét fognak szülni. A magyar és román békeküldöttek többször összeültek és megvizsgálták egymás javaslatait. Természetes, hogy a döntés nem könnyű s nem különösen akkor, amikor arról kell gondoskodni, hogy a két nép között állandóvá váljék a jó szomszédi viszony. A mostani

döntések fognak megvalósítani azt a kívánságot, hogy Dél-kelet-Európában tartós rendezést kell végrehajtani. Ezt a célt fognak szolgálni azok a tárgyalások is, amelyek párhuzamosan a bolgárok és románok közt Crajovában megindultak. Három Dunamenti nép várja jövő sorsának elváltását a mostani tárgyalásokon.

Hinnünk kell, hogy a Duna békét fog teremteni közöttük.

A világpolitika döntő napjai.

Pénteken, Hitler napján, döntő légi támadás indult a London környéki kikötők, repülőgépgyárak, repülőterek, hadianyaggyárak s különösen a croydoni repülőtér és a tilbury-i élelmiszerraktárak ellen. A német jelentések csak szűkszavuan számolnak be az óriási támadásról és mindössze azt jelentik, hogy London környékén hetvenöt angol gépet lőttek le. Tudni kell ugyanis, hogy a német hivatalos jelentések csak akkor adnak ki részletes tudósítást, amikor már döntő jelentőségű eredményeket értek el. Annál szívesebben és kifejezőbben írnak az amerikai lapok és távirati ügynökségek, amelyeknek tudósítói Londonban vannak. Az amerikai lapokban „Anglia tehetetlen“, „Óriási füstfelhők gomolyognak Croydon felett“, „Füst és láng jelzi a német támadások útját“, „Tizenhatezer német repülőgép pusztítja nap-nap után a brit vagyont“ címek alatt ismertetik a nagy német légi támadást, amely mellett minden eddigi légi küzdelem eltörpül. A „Newyork Times“ többek között azt írja, hogy mire az angolok magukhoz térnek, mindenük elpusztul. Német jelentések szerint az angolok mindent megtesznek, hogy feltartsák a német támadást, mert tisztában vannak azzal, hogy saját létükről van szó.

Nyilvánvaló ezekből a jelentésekből, hogy Németország alapos előkészületek után megindította London és Anglia ellen a döntő támadást s ha a németek harcászati lendülete nem lankad, sőt fokozódni fog, Anglia rövid időn belül kénytelen lesz békét kötni, vagy a német légi, tengeri és szárazföldi henger nyomása alatt elpusztul.

Különösen nagy figyelmet érdemelnek az amerikai lapok hiradásai, amelyek az Egyesült Államok közhangulatát fejezik ki. Ma már nyilvánvaló, hogy Amerika nem akar a háboruba beavatkozni, sőt egy washingtoni jelentés Rooseveltnél elnöknek egy nyilatkozatáról számol be, melyben az Egyesült Államok elnöke kijelentette, hogy rövidesen tárgyalásokba kezd Angliával bizonyos, a nyugati féltekén levő angol birtokok légi és tengeri támaszpontjainak az Egyesült Államok részére való átengedése ügyében. Ez az átadás a Panama csatorna védelmének fokozottabb kiépítését szolgálja. Az amerikai lapok szerint Amerika meg akarja vásárolni Bahama, Jamaika és Trinidad szigeteket. Rooseveltnél elnökhöz hasonló nyilatkozatot tett Kanada miniszterelnöke is, hangoztatva, hogy az Egyesült Államok és Kanada között tárgyalások vannak folyamatban a nyugati félteke megvédésével kapcsolatban. Amerika tehát nem védelmet akar nyújtani Angliának, hanem mostani szorult helyzetét akarja kihasználni s fontos ten-

geri és harcászati támaszpontokat akar megvenni tőle.

Ugylátszik Egyiptom is szabadulni akar az angol befolyás alól. Anglia, érezve a veszedelmet, ultimátumot intézett Egyiptomhoz és abban Faruk király lemondását, Ali Maher pasa volt miniszterelnök és a volt kormány azon tagjainak haditörvényszék elé való állítását akarja, akik ellenkeztek az angol kívánásokkal. Ugyanakkor a volt egyiptomi vezérkari főnököt angolelles magatartása miatt haditörvényszék elé akarják állítani s azt szeretnék, hogy Wawel tábornok venné át az egyiptomi felségjogok gyakorlását.

Nagy figyelmet érdemelnek az albán Hogia meggyilkolása következtében előállott albán-görög, illetve most már olasz-görög bonyadalmak is. Az olasz sajtó éles hangon követel elégtételt és Hogia meggyilkolásáért a görög kormányt teszi felelőssé. Megállapítható, hogy az olasz-görög feszültség a jelek szerint messzemenő következményekkel fog járni. Valószínűnek látszik, hogy Görögországgal szemben olasz-albán részről rövidesen területi követeléseket támasztanak, sőt az „Universul“ egyik berlini jelentése szerint a német kormány is azt tanácsolta Athénben, hogy Korfu és Epirus tartományt Görögország engedje át Albániának. Sőt a tengelyhatalmak azt is kívánják, hogy Görögország mondjon le az angol garanciáról.

De nemcsak Albánia, hanem Bulgária is követeléseket támasztott Görögországgal szemben s azt kívánja, hogy Görögország adja vissza a világháborúban elvett bulgár területeket, hogy Bulgária kijáratot kapjon a tengerhez.

Ugyancsak kinos helyzetbe jutott Svájc is. Ugyanis ismeretlen repülőgépek repültek át Svájc felett. Utóbb megállapítást nyert, hogy a brit légi haderő kötelékébe tartoztak azok a repülőgépek, amelyek Svájc semlegességét megsértették. Emiatt az olasz kormány tiltakozott, ami az amerikai lapok megítélése szerint a svájci kormányt kinos helyzetbe hozta. Az amerikai lapok élesen elítélik Anglia magatartását s azt írják, hogy újból a brit birodalom adott alkalmat egy Svájc ellenes esetleges beavatkozásra. Valószínű, hogy a tengelyhatalmak az angol magatartás miatt Svájc jövőbeni külpolitikai irányvonalát a maguk politikája felé térítik.

Indiában is megmozdult a föld s a hinduk szabadulni akarnak az angol fenhatóság alól.

Ime a nagy és döntő német légitámadás megindulásával egyidőben mindenütt újabb és újabb bonyadalmak támadnak.

A tárgyalások vezetői.

Dr. Pop Valer.

A Turnu-Severinben megkezdődött tárgyalásokon a román küldöttségnek Pop Valer, a magyarnak Hory András a vezetője. Pop Valer szerepét ismeri az erdélyi közönség. Cuza-pártján lett először képviselő, majd Jorga pártjához csatlakozott s igazságügy-miniszter lett, Jorga bukása után Pop Valer a liberális pártba lépett át.

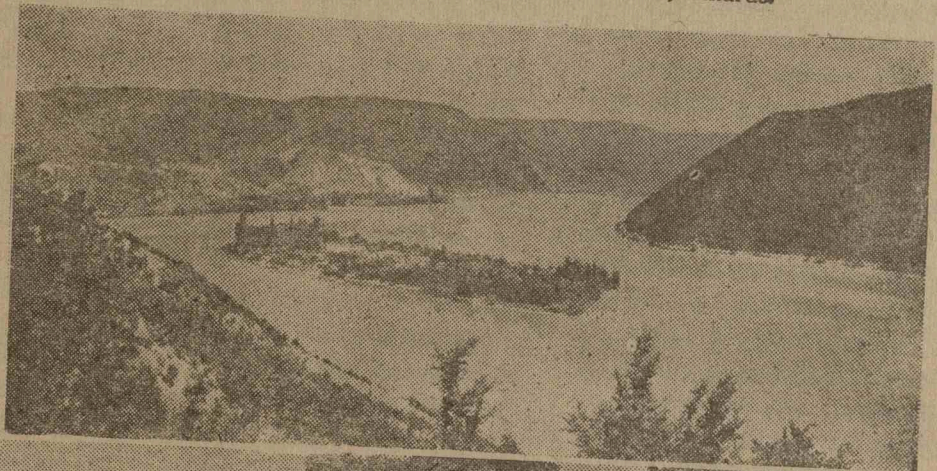
Hory András kolozsvári születésű ember (1883-ban született), apja árvaszeiki elnök volt s mint jómódú ember, a legjobb nevelést tudta adni fiának. A világháború után Hory András Bukarestben teljesített diplomáciai szolgálatot, innen Rómába helyezték át követnek, ahol nagy érdemeket szerzett az olasz-magyar barátság szolgálatával. Az utóbbi években varsói magyar követ volt, amely megbízatása a német megszállás alkalmával ért véget. Nagyképességű ember, tökéletesen beszél az angol, francia, német és olasz nyelvet. Mint erdélyi ember, ugyan jól ismeri a vitás kérdéseket.

Hory András.

Az Alduna legszebb pontja.

A magyar tárgyaló küldöttség a Zsófia nevű hajón utazott Turnu-Severinbe. A hajó az Alduna legszebb pontja mellett, Adakaleh szigeténél haladt el célja felé.

Páris városában a németek átvonulnak a diádalkapun.

Külföld

Óriási légitámadás indult meg Anglia ellen. Augusztus hónap második hetében a németek Anglia ellen borzalmas erejű repülő támadásokat indítottak. A németek állandóan több száz géppel támadták az angol vízi és légi kikötőket. Ezenkívül a tengeren is pusztították az angol hajókat. A német támadásnak többszáz angol repülőgép esett áldozatul és óriási értékű berendezések, gyárak pusztultak el. A német hadvezetőség sorozatos sikerekről számol be az Anglia ellen intézett támadással kapcsolatban. Amerikában megállapítják, hogy a német támadásból arra lehet következtetni, hogy küszöbön áll Angliának német csapatok által való előzönlése. Az Északamerikai Egyesült Államokban arra számítanak, hogy Angliát vereség fogja érni. Stirling, amerikai tengernagy azt a tanácsot adta az Egyesült Államoknak, hogy folytasson békülékeny politikát Oroszország és Japán irányában, mert ellenkező esetben teljesen elszigetelten fog maradni a tengelyhatalmak, Oroszország és Japán között. Általában megállapítható, a német támadással kapcsolatban, hogy az nagy hatást váltott ki az egész világon és a hadisikereken kívül nagy diplomáciai eredménye is lesz.

Olasz-görög ellentét. Daut Hogia, albán vezetőt görög bérencek meggyilkolták. A politikai gyilkosság nyomán Olaszországban és Albániában igen nagy a felháborodás. Az olasz-görög ellentét könnyen háború kítörésére vezethet.

Szent-István ünnepe Magyarországon. Szent-István ünnepét Magyarországon ünnepségek keretében ülték meg. A polgári és katonai hatóságok ünnepi istentiszteleteken vettek részt és a magyar rádió ünnepi műsort adott.

A német és olasz nyelv kötelező tantárgy lesz Jugoszláviában. A jugoszláv közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy a jövő iskolai évtől a jugoszláviai középiskolákban kötelezővé teszik a német és olasz nyelvek tanulását.

Párisba költözik rövidesen a francia kormány. Petain tábornagy, francia miniszterelnök rádióbeszédet tartott. Beszédében kijelentette, hogy a francia kormány rövidesen visszatér Párisba. Petain előadta, hogy a német kormány elvben már jóváhagyta az átköltözésre vonatkozó kérést, azonban bizonyos részletkérdéseket még megoldani. Amint ezek a dolgok elrendeződnek, a francia kormány azonnal visszaköltözik Párisba.

Mi fog történni, ha az angol kormány emenekül Angliából? Az Anglia ellen intézett légi támadások katonai sikerével kapcsolatban az olasz újságok foglalkoznak az angol kormány tervével, hogy székhelyét Kanadába teszi át. Az olasz újságok megállapítják, hogy ha ez az eset bekövetkezik, az angol világbirodalom szét fog bomlani. Gondolni sem lehet ugyanis arra, hogy az átköltözés után az angol világbirodalomnak megmarad az a tekintélye és ereje, amely eddig összetartotta nagyon különféle népekből álló gyarmatbirodalmát.

Nagy sikereket értek el az olaszok Szomáliában. Az olasz gyarmati csapatok Északkelet Afrikában nagy vereséget mértek az angolokra. Az angol jelentések is beismerik, hogy Szomáliában nagyon komoly a helyzet. Az olasz támadás célja, hogy az Ádeni öböl partvidékét kézbe kerítse. A Szezi-csatorna felé az út ugyanis az Ádeni-öböl vizén keresztül vezet.

Véres összecsapás Indiában. India északnyugati határa mentén egyes néptörzsek nagy tüntetéseket rendeztek az angol uralom ellen. Az angol katonaság fellépett a tüntetők ellen és összeütközés keletkezett. Az összeütközés során két angol tiszt és nagyon sok bennszülött meghalt. Az angolok méltán tartanak a forradalom továbbterjedésétől.

Nagy pusztítást okoztak Gibraltárban a repülők. A Gibraltár ellen intézett sorozatos repülő támadások teljesen megváltoztatták Gibraltár arculatát. Nemcsak katonai berendezések, hanem magánházak is elpusztultak.

Felgyógyult Chamberlain. Chamberlain, volt angol miniszterelnök műtéten esett át. A volt miniszterelnök üdülés céljából vidékre utazott.

Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epehajtó a Dr. Földes-féle Solvo-pirula. Székrekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájdalmaknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lej. Minden városi és vidéki gyógyszerertárban és drogériában kapható.

Hárommillió menekült! Franciaországban még mindig hárommillió menekült vár hazaszállításra. A menekülteken kívül még hárommillió leszerelt katona tartózkodik Franciaországban lakóhelyétől távol. Franciaországban tehát összesen hatmillió ember nélkülözi otthonát.

Bulgáriában tizenöt korosztályt hívtak be. Bulgáriában 15 korosztály behívását rendelték el. A behívottak 60 napig tartó fegyvergyakorlatot kell, hogy teljesítsenek. Megállapítható, hogy a Bulgáriában történt katonai intézkedések összefüggésben állanak a görög-olasz feszültséggel.

Hadüzenet Angliának! Japánban a szélsőséges politikai pártok követelik, hogy Japán üzenjen hadat Angliának. Egyes japán újságok hangsúlyozzák, hogy Japánt nem nyugtatta meg az az angol lépés, hogy az angol csapatokat visszavonták Kinából. A japán újságok általában megállapítják, hogy Anglia és Japán között a viszony egyre jobban romlik.

Spanyolország hadba lép? A spanyol kormány elrendelte, hogy az összes spanyol hajók maradjanak helyükön, akár spanyol, akár pedig idegen kikötőben horgonyoznak. A spanyol hadihajók parancsot kaptak, hogy álljanak készen minden eshetőségre.

Angol légitámadások Olaszországban. Angol repülőgépek Milánó és Turin ellen bombatámadást intéztek. A támadásnak halálos áldozatai is vannak. Az olasz védelemnek köszönhető, hogy az angol gépek nem okoztak nagyobb károkat. Anglia egyébként röpirat háborút is folytat Olaszországban. Olasz városokra röpcédulákat dobnak le. A röpcédulákon az olaszokat a németek ellen izgatják. A német újságok megállapítják, hogy Anglia gonosz terve ezalokkal sem fog sikerülni, mivel az angol és német nép közötti barátság megdönthetetlen.

HIREK

Sürgős ügyeket tárgyalt a minisztertanács. A román kormány tagjai Gigurtu miniszterelnök elnöklete alatt minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács sűrű, időszaki ügyeket tárgyaltak le.

Molotov kihallgatásán fogadta Gafencu követet. Molotov külügyi népbiztos Grigore Gafencu, Románia újonnan kinevezett moszkvai követét kihallgatásán fogadta.

Megdrágult a dohány. A dohány, cigaretta és szivar árát váratlanul felemelték. A drágulás a dohánynál és a cigarettánál 10—30 százalék, a szivaroknál 50—150 százalék.

Vádak Tatarescu és Titulescu ellen. A Curentul című bukaresti újságban Pamfil Seicaru élehangú cikkben bírálja Románia külpolitikai irányvezetéséért Tatarescu, volt miniszterelnök és Titulescu, volt külügyminiszter működését. A cikk írója bizonyítani igyekszik, hogy Tatarescut és Titulescut a bekövetkezett eseményekért súlyos felelősség terheli. A cikk általános feltűnést keltett.

Megjelent a zsidótörvény. A kormány közhírré tette az új zsidótörvényt. Ennek egyes rendelkezései pontosan körvonalozzák, hogy a zsidók milyen állásokat vállalhatnak és milyen foglalkozást üzhetnek. Fontos dolog, hogy a zsidók nem foglalkozhatnak dohány és szesz árusításával és nem lehetnek falusi birtokaik.

Csak indokolt esetekben lehet elhalasztani a perek tárgyalását. Az igazságügyminiszter körlevélben hívta fel a bíróságok figyelmét, hogy a katonai szolgálatra bevonultak perhalasztási kérését nagy gondossággal vizsgálja felül. Csak abban az esetben halasszák el a bíróságok a tárgyalást, ha a kérés minden tekintetben indokolt.

Uj megyefőnök Csikban. Drimba Josif, csiki megyefőnök új beosztást kapott. Csikmegye ügyeit Bogdan Aurel nyugalmazott tábornok fogja vezetni.

Vigyázz, hogy mit beszélsz, nem tudod, ki hallgat!

Felemelték a katonák zsoldját. A katonák zsoldja eddig napi 45 bani volt. A nemzetvédelmi minisztérium a zsoldot napi 2 lejre emelte fel. Egyidejűleg az altisztek zsoldját is emelték.

Csak a Nemzet Pártjának keretei között szabad politikai tevékenységet folytatni! A belügyminiszter szigorú rendeletet bocsájtott ki, amely szerint mindenféle politikai tevékenységet csak a Nemzet Pártjának keretei között szabad folytatni. A régi pártok semmiféle tevékenységet sem szabad, hogy kifejtssenek.

Halálos verekedés Nagysármáson. Szabó Endre és Szabó Imre a kolozs megyei Nagysármáson összeverekedtek. Szabó Endre József nevű fia, apja segítségére sietett. Bicskájával halálosan mellbeszurta Szabó Imrét.

Német diákok elhatározása. A müncheni egyetemi hallgatók egyesülete megtiltotta tagjainak, hogy a háború alatt akár nyilvánosan, akár otthonukban dohányozzanak. Tiszteletreméltó jele a nemzeti együttérzésnek.

Szomorú krónika. Az augusztus 14-i napilapok megdöbbentő híreket közölnek az erdélyi magyarság köréből. Öngyilkosságok, lopások, gyilkosságok szennyezik be életünket. Marosszentannán Gagyai János 19 éves legény a korezmában megittasodott s ilyen állapotában rátámadt Balló Márton legénytársára és késével összeszurkálta. Balló kórházba került, Gagyit a csendőrök vették őrizetbe. — Koronkán Borsi Antal 21 éves gazda korezmai mulatozás után szomszédja kertjében felakasztotta magát és meghalt. — Öngyilkosságot követett el Benkő Tamás 70 éves sóváradai gazdálkodó is. Tettének oka gyógyithatatlan betegség. — Marosvásárhelyen Nyitó József gyári munkás ittas állapotban beleesett a villanytelep csatornájába és belefulladt a vízbe. Teste öt nap múlva került felszínre. — Kurta Pál erődi marhakupec a nagyborosnyói vásáron 13 ezer lejt lopott el megittasodott falusfelétől, Daragics Jánostól. Az ügyészség kezére került. Elég-e a szomorú krónikából? Folytatni lehetne, de tán a közölt esetek is tulsok szégyelni valóval szolgálnak.

Vigyázz a szád járására!

A bucaresti rádió közlése szerint a közbiztonsági szervek a vonatkozó államvédelmi rendelkezések alapján a román nemzet megsértése és a magyarokkal való együttérzés hangosítása miatt őrizetbe vették: Zala István esztergályost, Sauer Anna temesvári lakost, Nagy Anna nagyvárad tanárnőt és Dénes Andort, egy háromszékmegyei községből. Rémhírek terjesztése miatt őrizetbe került Dombi Antal, Mátyás Sándor, Petes Gábor, Pál Bálint, Misu Solomon és mások. Az illetékes hatóságok ismételten felhívják a nagyközönség figyelmét, hogy ne adjon hitelt a célzatos rémhíreknek és ne terjessze tovább ezeket a híreket.

Hivatalos közlemény. Egyes célzatos hírek terjesztésével szemben a belügyminisztérium a következőket közli: Azok a fegyverek, melyek az ország területének őrzésével megbízott egységek szolgálatára vannak rendelve, a csendőrszökevény és rendőrszökevényeknél nyertek elhelyezést. A fegyvereket csupán akkor adják ki az őrző egységek kebelébe tartozó egyéneknek, ha gyakorlatozásra szükséges, vagy ezt kíváná meg szervezésük szükségessége. Egyébként elég kicsiny a száma ezeknek a fegyvereknek.

Korlátozzák a városba való költözést. A belügyminisztérium rendeletet küldött az összes városok rendőrszökevényeinek. Eszerint a falusi lakóknak a városokba való letelepedése csak a rendőrség vezérigazgatóságának engedélyével lehetséges.

Ugyanekkor a belügyminisztérium utasítja az illetékes rendőrszökevényeket, hogy vizsgálják felül az utóbbi időben faluról városba költözött személyi helyzetét és kötelezzék őket a falvakba való visszatérésre. A vizsgálománynak szem előtt tartandó időpontot még nem közölték.

Nem szabad rémhíreket terjesztetni! Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy a rémhír terjesztőket a törvény szigorúan bünteti. Ezzel kapcsolatban utalunk mai híreinkre.

Párisban megkezdődtek a színházi előadások. Páris több színházában folynak a színelőadások. A francia Nemzeti Színház rövidesen megkezdte előadásait.

Öregfa árnyékában.

Sok szó esett már a falusi öregek és fiatalok közti viszony visszasságáról, s így egy alkalmas eset elmondásával talán e kérdésben megnyugtató példát láthatunk a következőkben.

Nemrégiben alkalmam nyílt Benedek Áron 94 éves köpeci előfizetőnkkel elbeszélgetni. Hamar megnyílik lelke az öregnek, mikor a szeretettel olvasgatott, egyetlen lapjára, a „Magyar Nép“-re hivatkozom.

Amint itt ülünk tágas udvarán, hatalmas eperfa árnyékában egy kőpadon, sok mindenről szó esik... Áron bácsi ma is friss ember, aki minden esemény iránt melegen érdeklődik. S bizony nemcsak Háromszék megyének, hanem az egész Székelyföldnek büszkesége lehet.

— Bizony, tessék elhinni — kezdi, csupasz mutatóját feltartva, — így kezdtem az életet, né! Gyermekkoromban kőművességet tanultam és ez volt minden vagyonom. Mesterségemet azonban csak addig folytattam, amíg az édes anyafölddel meg nem ismerkedtem. Azután gazdálkodtam. Mindent, amim van, verejtékes munkával szereztem. Birtokom nagyrésze kertem végénél van, s mind kitünő föld.

— Hány hold földet szerzett Áron bácsi? — kérdelem kíváncsian az öregtől.

— Hát úgy hatvan körül! — feleli szerényen.

— És ez a gyönyörű nagy gyümölcsös, házzal, csűrrel és melléképületekkel, mennyit érne meg?

— Nem tudom, de ha arannyal beraknák, úgy sem adnám senkinek.

Nem szűkszájú az öreg, de dicsekvésről szó sincs. Csupán azt mondja nagyobb hangsúllyal, hogy egész életében szorgalmasan dolgozott; nemcsak a saját előmenetelén, hanem a közérdekben is.

Beszélgésünket két kis gyermek szakítja félbe: egy déd- és egy ükunoka, akik hatalmas vadvirág csokrokat hoznak be a rétről. Pár perc múlva újabb, s egész gyermekserereg érkezik az udvarra, mind nagy öl tarka vadvirággal.

Kérdő tekintetemre Áron bácsi könnyeköl csil-

logó szemmel próbálja megmagyarázni ezeket a kedveskedéseket.

— Tetszik tudni, ma születésnapom van, s ilyenkor és nevem napján virággal szoktak kedveskedni ezek a gyermekek.

— De hisz talán nem mind Áron bácsi utóda ez a sok kedves apróság?

— Bizony tisztán nem is tudom, mert a tisztelet-ről és szeretetről nem igen tudnám megállapítani, melyik az én leszármazottam, mert az egész falu gyermeke egyformán tisztel és szeret, s nincs az a nap, hogy valamelyikük meg ne látogasson. Igaz, hogy én is végtelenül szeretem őket s érdeklődöm minden lépésük iránt.

Ebben a példás jelenetben az egész székely nép élete tükröződik vissza. Nincs ugyanis az a falu, amelyben ilyen és ehhez hasonló eset ne fordulna elő.

Bizony, nem lehet leírni e kedves esetet anélkül, hogy ne érezzem az ember némi meghatódottságot! Nem mindennapi dolog egy pátriárkális kort szellemi erőben és frissességben elérő, olyan kedves múltu atyáinkfiával beszélgetni, aki majdnem egy évszázad becsületes, haladó munkával eltöltött élettapasztalását érzi a háta mögött.

A faluban aztán másoktól tudom meg, hogy több mint hat évtizede már, hogy Áron bácsi a köpeci gyermekek szeretettel gondoskodó nevelő atyjává szegődött. Őket nemcsak kedves intő szavakkal irányítja életük minden szakaszán, hanem évenként egyszer-kétszer az iskolásokat egytől-egyig irkával, ceruzával, palatáblával és palavesszővel látja el.

Ez a kis eset sok mindenre szolgáltat példát. Leginkább azonban azt kell kiemelnünk, hogy az öregek jó irányító figyelme viszont szeretetet, figyelmességet ébreszt az ifjúságban. Az így vezetett fiatalok aztán természetesen nem a korecsmi hősök bicskázóiban fogják megtalálni követendő példányképeket.

Vinczeffy Sándor.

Váratlan fölfedezés. Nem minden-napi lopás foglalkoztatta a temesvári rendőrséget. Egy józsefvárosi öreg zöldségkereskedő nemrégben szolgálatába fogadta Brandus Stefan 21 éves munkást. Egyik napon Brandus különös felfedezést tett. Egy vidéki kereskedő husz kiló mákot vásárolt és amikor Brandus kimérte az árut, a zsákban nagy meglepetésére egy összehajtogatott kendőt talált. amikor a vevő eltávozott, Brandus felbontotta a kendőt, amelyben ezer és ötszázlejes bankjegyekben egy-száznyolcvannégyezer lej volt. Az öreg kereskedő csak jóval később vette észre a pénzhiányt és feljelentést tett a rendőrségen. A nyomozó közegek Brandust gyanúsították, aki rövid vallatás után beismerte, hogy a mákos-zsákban talált összeget ő tulajdonította el. Vallomása alapján a szénapadláson hatezer lej hiján

megtalálták az ellopott összeget. A hiányzó pénzt különböző vásárlásokra és adósságainak kifizetésére fordította. Bár a kereskedő örömeiben, hogy visszakarta a százhetvennyolcezer lejt, megbocsájtott hűtlen alkalmazottjának, hivatalból folytatják az eljárást ellene. A megtévedt munkást átadták az ügyészségnek.

Mexikóban bevezették az általános hadkötelezettséget. Mexikóban az általános hadkötelezettség bevezetését parlament megszavazta.

Nagy árvíz Északamerikában. Az Északamerikai Egyesült Államok Louisiana államában óriási felhős szakadás pusztított. Tízezer ember maradt hajléktalanul. Az árvíz az egész termést megsemmisítette. Több száz ember meghalt.

Tűz a gyapjufésülőben. Salamon András, csikszentgyörgyi lakós gyapjufésülő üzeme a házzal együtt leégett.

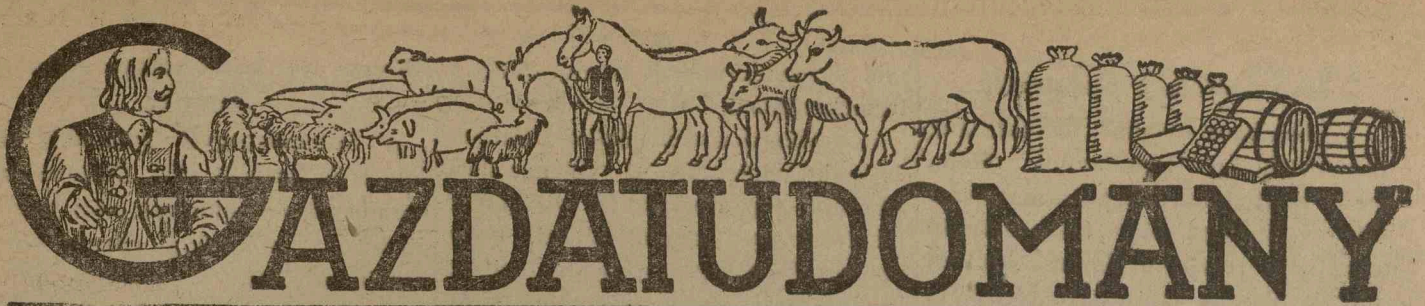
RÖVID HIREK

Halálos gombamérgezés. A szatmármegyei Vámfaluban Ciurea Traian családja mérges gombát fogyasztott. A család 4 tagja közül egy 11 éves kisleány meghalt.

Vizbefulladt a beteg leány. Files Klára nyüvedi kislány, fürdés közben a tóba fulladt. A kislány idegroham betegségben szenvedett és valószínűleg fürdés közben keletkezett rohama ölte meg.

A villanyáram megölte a gondatlan gyermeket. Kolozsvár egyik külvárosában egy kisgyermek villanypóznára mászott. A sodronyhoz ért és az áram halálra sújtotta.

Repülőgép szerencsétlenség Svájcban. 2 katonai repülőgép összeütközés következtében lezuhant. Kettőn meghaltak.

Harc az élősdiek ellen!

Sok vidéken szép eredménnyel és haszonnal üzik a gyümölcstermelést, takarmánynövények magtermelését s így kiváló minőségű, kitűnő zamatu gyümölcessel és értékes magvakkal láthatjuk el nemcsak a helyi szükségleteket, de keresett cikkek azok a külföldi piacokon is. Nagy hátránya azonban termelvényeinknek az, hogy majdnem minden évben hol itt, hol ott rengeteg kártékony rovar és növényi élősd támadja meg gyümölcsfáinkat és egyéb hasznos növényeinket, minnek következtében hasznot hajtó termésünk meghiúsul, megsemmisül azért, mert nem vagyunk képesek a kártevők ellen kellő módon védekezni. Pedig komoly elhatározással, kellő szakértelemmel és jóindulattal útját állhatjuk terményeink megsemmisítésének, pusztulásának.

Ervényben levő törvényeink szigorú büntetések terhe mellett elrendelik azt, hogy a gyümölcstermésünket és gyümölcsfáinkat, úgy a növényeinket pusztító élősködők hernyófészkeit, petéit, illetve a növényi parazitáknak már szembeötlő telepeit kellő időben és módon pusztítsuk, megsemmisítsük, de dacára a törvényes intézkedésnek — tisztelet a kivételeknek — azt még se foganatossítjuk úgy, mint ahogy azt végezni kellene. Ugyanis, ha a gazdáknak nagy része pontosan teljesíti is ezt a közzgazdaságilag is nagyon fontos teendőket, meg akarja védeni termelvényeit a pusztulástól, de sajnos, olyan hanyag, makacs gazdák, akik azt nem teljesítik, nem riadnak vissza a szigorú büntetéstől sem, nem törődnek a szomszédainak hanyagságukkal okozott károkkal. Pedig, ha a gyümölcstermelő községben csak néhány olyan hanyag gazda is van, aki nem teljesíti ezt a magairánti köteleességet, hiábavaló munkát végzett a gondos gazda is, mert a gondozatlan fákon élő hernyók már elpusztították azoknak leveleit, virágait és a zseme gyümölcsöt, átvándorolnak a gondos gazda gyümölcsfáira, hogy ott folytassák kártékony életmódjukat. Védekezhetünk ugyan némileg ezen veszedelem ellen úgy, hogy a gondos gazda ellátja gyümölcsfáit hernyóenyv gyűrűkkel, hogy a hernyók ne tudjanak a gondosan megtakarított fákra fölmászni, de ez nem mindig vezet célhoz, mert a fák koronáinak összeérő galyain is átmászhatnak azok. Már

csak ez okból is tanácsos a gyümölcsfákat olyan távolságra ültetni egymástól, hogy azoknak teljesen kifejlesztett koronái ne érintkezzenek egymással.

Sok gazda arra se ügyel, hogy a fákról leszedett hernyófészkek vagy petecsomok elégetésével megsemmisüljön, megelégszik azzal, hogy a leszedett hernyófészket vagy petét egyszerűen a földre dobja. Ez pedig helytelen eljárás, mert a hernyófészkekben rejtőző parányi hernyók és peték a legzordabb hidegben, zimankós időben is bárhol életben maradnak s így a földön a fészkekből kibujván, vagy a petékből kikelve, a fákra mászhatnak.

Számot kell vetnünk még azzal is, hogy nem minden gazdának van módjában az, hogy beszerezze magának a kártevők elleni védekezéshez föltétlenül szükséges eszközöket és anyagokat — 2—3 különféle hosszúságú kettős létra, hernyózó ollók, permetező és kénporozó gépek, stb., de kölcsön se kaphatja azokat szomszédjától, mert akkor annak a védekező munkája marad el, pedig ezek a munkálatok nem odázhatók el hétről-hétre, hanem mindent kellő időben kell végezni, ha eredményt akarunk elérni munkánk után.

Mindezeket szem előtt tartva, úgy lenne megoldva ez az egyesek, mint a közjó érdekében fontos kérdés, hogy a kártékony rovarok és növények irtására alakítsunk minden termelő községben szövetkezetet, melyek hivatva lennének a kártevőket megismertetni, az ellenük való védekezési munkálatokat vezetni és foganatossítani. Maga a szövetkezet szerezné be a kártevők elleni védekezéshez szükséges eszközöket, gépeket, anyagokat a gyümölcsfák száma és a megvédendő termőföldek nagysága arányában a szövetkezeti tagok által befizetett alaptökből, annak kamataiból, a védekezést igénybe vevők által fizetendő mindenkorai munkálatok munkabéréből.

A szövetkezeti munkával nemcsak olcsóbban végezhetjük a kártékonyak irtását, de eredményesebben is és nem vonjuk el a falu lakosságát egyéb, sokszor sürgős munkájától. Milliókat érő vagyontmentünk meg a közjónak.

Kleisl Gyula.

Megnemesítik a vörösherét!

A vöröshere egyik legfontosabb mezőgazdasági terményünk. Nemcsak mint takarmány és magtermő növény, hanem mint talajgazdagító növény is rendkívül fontos szerepet tölt be. Tudjuk azt, hogy a vöröshere virágának a megtermékenyítését a rendes méh nem tudja elvégezni, mivel nincsen olyan hosszú szívócsőve, hogy elérjen a virág méztartójába. Ezért a vörösherét csak a poszméhek dongják, amelyeknek hosszú szívócsőjük van, amely lehetővé teszi, hogy a virág mélyében levő mézhez juthassanak.

Ennek a természeti jelenségnek nagyon sok érdekes következménye van. Így például a vöröshere első virágzásából nem lehet magot fogni, mert olyankor még a poszméhek nem járnak és nem tudják megtermékenyíteni a vöröshere virágját. A második virágzás alkalmával más sok poszméh szokott lenni és így a megtermékenyítés előfeltétele adva van. Megtörténik azonban, hogy valami okból a poszméhek rajzása elmarad, ilyenkor aztán a vöröshere virága nem termékenyül meg és a maglóhere nagyon rosszul ereszt.

A növénynemesítőket régóta foglalkoztatja ez a kérdés és többször felvetődött már a gondolat, hogy a vöröshere nemesítése terén arra kell törekedni, hogy a virág formája és alkotása olyan módon változzék meg, hogy a rendes méhek is hozzáférjenek rövid szívócsőjükkel a mézhez és így a rendes méhek is megtermékenyíthessék a vörösherét. Néhány év óta Németországban a teljes siker reményével folynak a kísérletek. Állami támogatással olyan vöröshere változatot akarnak előállítani, ame-

lyet a rendes méhek is meg tudnak termékenyíteni.

A nemesítő munka óriási türelmet és szakértelmet kíván. Ha azonban sikerülni fog a vöröshere virágának alkotását úgy megváltoztatni, hogy megtermékenyítését a rendes méhek is elvégezzék, az a növénynemesítés egyik legnagyobb győzelme lesz, amely sok tekintetben teljesen át fogja alakítani a növénytermelés mai rendjét. Ne gondoljunk másra, csak arra például, hogy már az első virágzás alkalmával magot lehet majd fogni a vörösheréből.

Vigyázzunk a magszedésnél!

Gyakran előfordul, hogy a kétnyári zöldségfélék egyik-másik faja, melyek rendes körülmények mellett csak a második évben virágoznak és teremnek magvat, már a vetési évben virágszárát nevelnek és felmagzanak. Ilyen időelőtti felmagzás kisebb-nagyobb mérvben a kalarábénál, vöröshagymánál, feketegyökéknél, sárgarépánál, petrezselyemnél, szokott előfordulni. Ha ez a rendellenesség csak szórványosan fordul elő, nem okoz sok bajt. Ellenben ha nagyobb mérvben jelentkezik, a károsodás a termés rovására megy. Ennek a rendellenes felmagzásnak többféle oka lehet. A kalarábénál például a palánta magzása is okozhatja az elsőévi felmagzást. Azonban a legtöbb esetben a fejletlen mag, illetve a magtermő anyanövény hibás, beteg állapota, vagy pedig a kedvezőtlen időjárás (nagy szárazság) okozta hibás magképződés okozza a rendellenes felmagzást. Ha az ilyen növények magját szedjük magvetésre, természetesen, hogy az ilyen magvából keletkezett növényutódok is hibás fejlődésűek lesznek és felmagzanak.

Közepes lesz Szamosmegye gyümölcs-termése.

A Szamos-megyei gyümölcs külföldön is keresett cikk. Különösen a szamosmegyei almának van nagyon jó hirt. A sok elemi csapás következtében idén a gyümölcsstermés mennyiségileg és minőségileg sokkal gyengébb, mint tavaly volt. Általában azonban közepes termés várható. A diótermés az erős téli fagy és a tavaszi fagyok következtében nagyon gyenge lesz.

Dugványozás augusztusban.

Augusztusban igen könnyen erednek egyes dugványok úgy, hogy a kertészetekben ez az idő egy második tavaszi munkabőséget jelenthet. Egyszerű, árnyékolt és homokréteggel borított melegágyi keretben meggyökeresedik a muskátli, a szegfű, a borostyán, a futórózsa, a babarózsa, az évelő örökzöldek legtöbbje, sőt a ritkábban virágzó évelőket is dugványozhatjuk, ha találunk azokon félig kemény, egészséges hajtásvégeket. A gyökeresítés lényege abban áll, hogy párás, hűvösebb légkörben a leveleitől részben megfosztott hajtásvég addig meg ne lankadjon, míg a dugvány alján az éles késsel vágott metszettelapon a hegyes szövetből gyökerek indulnak. Ebben az állapotban azután már maga is ellátja háztartását s így fokozatosan több naphoz és levegőhöz szoktatjuk. Aki csak egy melegágyi kerete van, az a különféle dugványokat más és más ládikóba helyezze, mert a gyökeresedési idő változó és a már megereedett dugványokat a fentiek értelmében mielőbb levegőre és napra kell szoktatni.

Tapasztalt és tanult gazda
termését megháromszorozhatja.

Legjobb tanácsadó: dr. Nagy Endre és dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című közel 700 oldalas, számos magyarító képpel díszített, teljes gazdasági szakkönyve. — A „Magyar Nép” előfizetői számára a könyv kézbesítési díjjal együtt csak 80 lej, a bolti ár egyébként 90 lej. A rendelés összegét kérjük előre beküldeni, mert utánvételezéssel többbe kerül.

Igyekeztek
mindenki mielőbb beszerezni a

GAZDATUDOMÁNY

című könyvet, amely a legjobb tanácsadó. — Megrendelhető a
MAGYAR NÉP KIADÓHIVATALÁBAN, CLUJ (KOLOZSVÁR) STRADA BARON L. POP 5. SZÁM ALATT.

Ne siessünk az alvó szemzésekkel!

A talajban felhalmozódott nedveség miatt az alanyok olyan nedvsak, hogy ha korán végezzük a szemzést és meleg idők következnenek, úgy nagyobb kilátás van az alvó szemek időelőtti megindulására, mint rendes körülmények között. A szeptember közepén és végén végzett szemzések éppen olyan jó oltványokat adnak, mint a korábban oltottak! A szemzésnél ugyanis csupán az a fontos, hogy a nemes és vad rész összeforrása meginduljon, mert az még a hűvösebb idő beálltakor is tovább fog folytatódni. A téli pusztulások ritkán annak a következményei, hogy az összeforradás nem volt tökéletes, hanem inkább a nagy hőingadozások okozzák a szemzés sikertelenségét.

Jó védekezési mód a gombakártevők ellen.

A gombakártevők csaknem minden esetben a növények lehullott lombzatán és a száraz szárazon telelnek át. A gombák ellen tehát közvetett módon nagyon jól védekezhetünk, hogyha a lehullott lombot és mindenféle kerti növényi lombot és mindenféle kerti növényi hulladékot különleges kezelésben részesítjük. Az ilyen gázt tehát nem hordjuk a trágyára, hanem egy méter mélységű gödröt ásva, a gödörbe öntjük és jól betaposzuk. Hamut, meszet, kormot és mindenféle házi hulladékot öntünk a gödörbe és így a gödörben két év alatt kitünő keveréktrágya képződik. Ezt a trágyát minden veszedelem nélkül felhasználhatjuk a kertben, a kórokozó gombacsirák a trágya erjedése alatt megsemmisültek.

A libamáj, mint fontos jövedelmi forrás.

A libamáj rendkívül keresett nemzetközi áru, amelyet különösen konzervgyárak használnak fel nagymértékben. Külföldi árunak az olyan libamáj való, amely 450 gramm súlyu, tehát feléri csaknem a félkilót. Az ilyen máj összetétele a legfinomabb. A kisebb, úgynevezett pacalmájokban csak tíz százalék zsir van, a nagyobb májak azonban ötven százalék zsirt is tartalmaznak, amely a

máj finom szövetét és ízét szabja meg. Minél nagyobb a máj, annál kevesebb fehérjét tartalmaz. Példaképpen, hogy a libamáj gazdaságiilag mit jelent, felhozzuk, hogy Magyarországon a libamáj kivitel igen jelentős gazdasági tényező. A libamáj külföldi kereskedelme Magyarországon állandóan emelkedő irányzatot mutat. Így például 1934-ben 1282, 1935-ben 2170, 1936-ban 2620, 1937-ben 2800 és 1938-ban 3166 mázsa libamájat vittek ki külföldre Magyarországról.

Mindenki vásárelhat 50 kilogramm petróleumot.

Lapunk előző számában közöltük, hogy a kormány figyelmeztetést intézett az ország lakosságához, hogy télire lássa el magát petróleummal, mert télen a szállítási nehézségek miatt meg fog nehezedni egyes vidékek petróleummal való ellátása. A rendelet szerint minden család 50 kilogramm petróleumot vásárolhat a téli hónapokra.

Nagyon megrágult a tej.

A tej ára minden vidéken ugrás-szerűen drágul. Legtöbb helyen elérte egy liter tej ára a 8-10 lejt. Bivalytejért még ennél is többet fizetnek. A tej árával kapcsolatban a tejtermékek ára is drágult.

Korlátozzák a hentesárak gyártását.

A hustalan napok elrendelése következtében a hentesárak fogyasztása rendkívül megnövekedett. Így a hús fogyasztás csökkentését végeredményében nem sikerült elérni. Ezért a hatóságok a hentesárak gyártását és eladását is korlátozták.

Megállapították a gabonaneműek árát.

A kormány állandó gazdasági bizottsága ülésen állapította meg a gabonaneműek árát. Amint már lapunk előző számában közöltük, a buza árát mázsánként 680 lejben állapították meg. A kukorica 490, a rozs 520, az árpa 400, a zab 20 lej lesz mázsánként. Az árak általában egyharmadrésszel magasabbak, mint a tavalyi árak voltak.

Ujabb nemzetvédelmi illeték.

A nemzetgazdasági minisztérium elrendelte, hogy az 50 lejnél kisebb összegű eladások után is nemzetvédelmi illetéket kell leróni. Az illeték összege 1 lej.

Liszthiány van Háromszék megyében!

Lapunk egyik előző számában közöltük, hogy Háromszék megyének kenyérmagvakkal való ellátása érdekében különleges intézkedéseket tettek. Tekintettel arra, hogy az aratás idén nagyon későre esett, átmenetileg újabb készleteket kellett vásárolni az Ókirályságból. Ennek következtében néhány napig nagy liszthiány volt Háromszék megyében.

Felemelték a forgalmi adót.

A forgalmi adót 6 százalékról 8 százalékra emelték fel.

Terményárak a Bánságban.

Buza 680, kukorica 630, takarmányárpa 500, napraforgómag 875 lej mázsánként. A gyógynövények közül a szárított székfűvirágot és fodormentát keresik nagyon. A szárított áruért kilónként 70 lejt fizetnek.

AZ OKOS TUD HALLGATNI ÉS FIGYELNI.

ERDÉLY LEGJOBB MEZŐGAZDASÁGI ÉS KÖZGAZDASÁGI SZAKKLAPJA: A

MEZOGAZDASÁGI SZEMLE

MUTATVÁNYSZÁMOT INGYEN KÜLD A KIADÓHIVATAL

CLUJ (KOLCZSVAR) STR. BARON L. POP 5. SZÁM.

Előfizetési díja egész évre csak **80⁰- lej.**

Nagy Frigyes, mint Hitler kancellár előfutára.

A második német birodalom előzményeinek 150 esztendőös története van. Enélkül nem lehet megérteni az I. Vilmos porosz király által alapított birodalmat. Mert a második és harmadik birodalom egyaránt Poroszországból nőtt ki. A porosz katonai szellem jellemzi elsősorban mindakettőt.

Poroszország nagyhatalmi helyzetének megalapítója a legnagyobb porosz király, Nagy Frigyes volt. A mai német történetírók őt tekintik Hitler kancellár előfutárának.

Poroszország alatt eleinte a Lengyelország és a Balti-tenger között elterülő szláv eredetű hercegséget értették. Ez a terület 700 esztendővel ezelőtt még nem volt rendezett ország. Félvad szláv népek laktak rajta, akik még pogányok voltak. A mellettük lakó keresztyén lengyeleket sokszor megtámadták és kirabolták. A lengyelek hiába próbálták a pogány szláv poroszokat lecsendesíteni és megtéríteni. Azok minden térítési kísérletnek szívósan ellenállottak és kitartottak pogányságuk és rabló életmódjuk mellett. Ekkor a lengyelek a német keresztes lovagokat hívták be a poroszok megtérítésére. Ezek a lovagok egy lovagrendet képeztek, melynek tagjai fogadalmat tettek a pogányság elleni küzdelemre és a keresztyén vallás védelmére. A lengyelek felhívására megjelentek Poroszországban. Szívós harcok után a pogány poroszokat legyőzték és áttérítették a keresztyén vallásra. Azután berendezkedtek a tartományban és egyre több német családot telepítettek oda. A szláv eredetű Poroszország így lassankint elnémetesedett. Később a német lovagrend vezetése alatti német hercegséggé alakult át. Mivel azonban Lengyelország három felől vette körül, a német lovagrend nagymestere elismerte a lengyel király fenhatóságát.

Ez a német lovagrend kezében lévő porosz hercegség később világi fejedelemség lett és mint ilyen a brandenburgi választófejedelem birtokába került. Ebben az időben a brandenburgi választófejedelem Frigyes Vilmos volt. Frigyes Vilmos a már akkor híres Hohenzollern családból származott. Legfőbb feladatának azt tekintette, hogy a kezébe került porosz hercegséget felszabadítsa a lengyel király fenhatósága alól. Terve sikerült és a porosz hercegség független lett. A lengyel király többé nem avatkozott bele a hercegség ügyeibe, melyeket a brandenburgi választófejedelem attól kezdve Berlinből vezetett.

Mintegy 50 év múlva a brandenburgi választófejedelem felvette a királyi címet. A német-római császár megengedte III. Frigyes választófejedelemnek, hogy porosz királynak nevezhesse magát. Ettől kezdve a brandenburgi fejedelemség és Poroszország a porosz királyság név alatt szerepelt a történelemben.

A porosz királyság akkor Európa legkülönösebb állama volt. Két olyan részből állott, melyek egymással nem érintkeztek. Brandenburg Poroszországtól néhány száz kilométernyi távolságra terült el. A két

tartomány között Ausztria és Lengyelország területei voltak. Érthető ezek után, hogy a porosz királyok mindenkor legfontosabb célja ezeknek a közbeeső területeknek megszerzése volt. Enélkül Poroszország nem lehetett összefüggő egységes terület. A porosz királyok ezt a célt tartották szemük előtt, mikor minden eszközt felhasználtak alattvalóik katonasálemű nevelése érdekében. Ezen a téren sokat tett Frigyes Vilmos király. Ő vezette be az egész világon elsőnek az általános kötelező katonai szolgálatot. Mindent a hadsereg erősítése érdekében cselekedett. Mikor meghalt, épen ezelőtt kétszáz esztendővel, a porosz hadsereg Európa legerősebb hadserege volt.

Ezt a hadsereget örökölte fia, II. Frigyes, akit nagy tettei miatt Nagy Frigyesnek neveznek és Hitler kancellár előfutárának tekintenek.

Trónra lépése után nemsokára kitünő alkalom kínálkozott arra, hogy hadserege értékét kipróbálja. Vele egyidőben Ausztria trónján Mária Terézia uralkodott. Az asszony uralkodó ellen a bajorok és franciák szövetségkötés és tartományainak nagyrészt el akarták foglalni. Nagy Frigyes ekkor felajánlotta segítségét Mária Teréziának, de a segítség fejében Szilézia osztrák tartomány átengedését kérte. Szilézia megszerzése által a porosz királyság két része közelebb került volna egymáshoz. Mária Terézia azonban visszautasította Nagy Frigyes ajánlatát. Erre Frigyes a porosz hadsereg élén bevonult Sziléziába és rövid harcok után egészen elfoglalta. Közben Ausztriát a bajorok és franciák is megtámadták. A mindenfelől szorongatott Mária Terézia ekkor II. Frigyessel külön békét kötött és ebben Sziléziát átengedte Poroszországnak.

Nagy Frigyesnek azonban még sokat kellett harcolnia Szilézia megtartásáért. Mária Terézia ugyanis nem nyugodott bele a gazdag tartomány elvesztésébe. Angol és magyar segítséggel megverte a bajorokat és franciákat is akkor vissza akarta szerezni Sziléziát. Nagy Frigyes nem várta be a támadást, hanem azt megelőzte. Csak így sikerült neki 1748-ban az új békeszerződésben Sziléziát megtartania.

Nyolc év múlva újra kezdődött a küzdelem. Ausztria szövetségkötött Franciákkal és Oroszországgal Poroszország ellen. E két nagyhatalom ugyanis féltékeny szemmel nézte Poroszország erősödését. De a hétévig tartó háborúban Nagy Frigyes nem tudták legyűrni. Az ellenségeskedések befejezése után véglegesen lemondott Sziléziáról.

E terület végleges biztosítása után 9 évvel Nagy Frigyes Poroszország számára megszerezte azokat a területeket is, melyek Brandenburgot és a porosz hercegséget még elválasztották egymástól. Ezeket a lengyel területeket Lengyelország első felosztása alkalmával kapta Poroszország. Ettől kezdve a porosz királyság egységes, összefüggő ország lett, melynek nagy erejét és hatalmát most már mindenki elismerte Európában. A porosz nagyhatalom eme biztosítása Nagy Frigyes érdeme.

MULATTATÓ

SZEGÉNY ZSÓFI NÉNI...

Zsófi néni bizony már nem legényálmom:

Szája, szemetája csupa ákom-bákom.

Orcája beesett; háta, válla görnyedt.

Egy pontot néz mindig kitarítón: a földet.

Ó, nem kincset keres, azt már nem áhítja.

(Évek iramlását pénz meg nem állítja...)

Csak közös anyánkkal beszélget hangtalan:

Tengert megtöltene, annyi panasza van.

Hogy mért nem nyitja meg neki is már keblét,

Mikor mind ott vannak, akik őt szerették!

Apja, anyja s hajdan deli életpárja,

Ki a sír ölén is biztosan őt várja.

Gyermekek? Unokák? Jobb hallgatni róla!

Mind azt szeretnék már, ha útban nem volna.

Tetteit bírálják, tanácsát megvetik.

Mint egy ingyenélőt, éppen úgy kezelik.

Felejtik, hogy arca bája, frissége

Értük változott át ráncra, öregségre.

S felejtik, hogy ők is majd megöregesznek

És a csúfolókból — megcsúfoltak lesznek!

Szegény Zsófi néni rég nem legényálmom:

Arca, szemesarka merő ákom-bákom.

La melle behorpadt; háta, válla görnyedt,

Úgy cipeli terhét: a bús öregséget...

Landtné Ady Mariska.

A sült tök.

Duskó Dobroduskov, a sárfészeki szolgabírói hivatal irattárosa, egy délben valami sürgős ügyirattal kereste fel főnökét, ki — ebéd végén lévén — családjával éppen a sült tök élvezetének áldozott.

A főbíró úr, miután az iratokat áttanulmányozta és aláírta, szíves marasztalással hívta asztalához irattárosát s közben leszelt részére egy darabot az inycsiklandozó falusi csemegéből.

— Parancsoljon, Duskó úr, kostolja meg, milyen jó édességet süttöztünk! Igaz, hogy kissé megégett... De azért nagyon jóízű...

— Köszönöm, nagyon szépen köszönöm, főbíró úr! — felelte zavartan az irattáros — én ugyanis... kérem szépen... nem szeretem a sült tököt...

— Hát az hogy lehet? Falusi származásu ember ne szeresse a sült tököt!...

Duskó urat mindig nagyon kellemetlenül érintette, ha valaki — akarva, nem akarva — az ő falusi származását emlegette. Ilyenkor mindig elpirult szégyenében.

— Igen, de... a gyomrom, — főbíró úr — nem szokott ilyen ételekhez, — dadogta nagy fejcsóválások között.

Közben sóvár tekintettel nézte a részére levágott, égetthéjú, pirosuló szeletet. Szájában kellemes, nyelésre készítő inycsiklandozást érzett és az illatos párájú édesség utáni vágyakozását alig bírta palástolni.

— Na tessék, esepet se feszélyezze magát; csak úgy, mint otthon!... — kínálta szívesen a főbíró — mi is olyan régóta nem ettünk sült tököt, de azért egyikünknek sem ártott meg.

— Az én gyomrom egyáltalán nem szenvedheti a sült tököt, főbíró úr kérem, még a szájamba sem bírom venni! — mondta Duskó, miközben titokban mélyet sóhajtott: — Mégis csak ostoba tökfilkó vagyok, hogy nem fogadtam el ezt a szép szeletet.

És hogy a kisértésnek véget vessen, alázatosan meghajtotta magát és elisietett.

Mikor az utcára ért, fesztelenül lenyelte a szájában összegyülemlt nyálat és tovább elégedetlenkedett magában:

— Ostoba számár, tökéletes hülye vagyok! Nem mertem enni, mikor olyan szívesen kínáltak!

Vigasztalanul vakarta meg a tarkóját. Az édes sült tök még mindig előtte volt, azon pirosan illatosan, amint a főbíró úr leszeletelte.

— Hiszen a sült tököt a világon mindennél jobban szeretem, — elmélkedett magában, amint lehajtott fejjel áthaladt a sárfészeki főtéren. — Annyit bírnék enni belőle, mint egy disznó. De olyan disztelen neve van. Sült tök! Döblec! Ostoba falusi elnevezés. Sokan azt mondanák, hogy „ó, ez döblecet eszik, nem közénk való, faragatlan, műveletlen ember, egyszóval — paraszt.“ De egyszer elmegyek egy eldugott faluba, ahol majd istenigazában jóllakhatom döbleccel!... Valahol jó messze, ahol nem ismernek!

És képzeletében már rakták is elébe az illatos, édes, pirosrasült szeleteket.

Attól a naptól kezdve Duskó Dobroduskovon nagy nyugtalanság vett erőt. A sült tök szelleme állandóan üldözte.

Még hivatalában is állandóan az kinozta. Amíg írt, tolla szüntelenül „döblec, döblec, döblec“-et sercegett a papíron.

S már előre félt a gondolattól, hogy ha esetleg valamelyik kartársával összezőrdül, sült töknek, döblecnek fogja nevezni őt.

Ejjelenként még fokozottabb mértékben kísérte a döblec réme. Álmában roppant nagy, végtelen mezőt látott, mely tele volt egymás hegyén-hátán tornyosuló sült tökkel. Étvágygerjesztő, édes illat terjengett felette. És Duskó ott sétált az illatos mezőn, nagy gyönyörűséggel nézegette a pirosrasült szép döbleceket, de amint lehajolt, hogy egyet felvegyen, a döblec tovagurult és eltűnt, mintha a föld nyelte volna el. Azután, mintha az irodájában lett volna, mely álmában sokkal nagyobb volt a rendesnél. Egyik sarokból hatalmas sült tök kezdett gurulni feléje, egyre növekedve és minő nagyobb-nagyobb sebességgel. Akkora lett, mint egy ház, mint egy templom, mint egy hegy és irtózatossá erővel gördült feléje, folyton növekedve.

Duskó reszketett félelmében, mint a nyárfalevél, elfutott előle, rohant, ahogy csak a lába bírta, de a döblec mind nagyobb sebességgel gurult utána... A szörnyű nagy döblec elérte és rávetette magát.

Az irattáros riadtan felébredt. A nagy félelem miatt egész teste csupa izzadtságban úszott.

Ilyen álmok gyötörték szegényt minden éjjel.

Egyik este a tisztviselők baráti vacsorára gyűltek össze.

Dzsuvecs-et (paradicsom paprika, tojás és hús összefőzve: bolgár nemzeti eledel) rendeltek a sárfészeki étteremben és pár órát együtt szándékoztak tölteni vidám baráti körben. Természetesen irattáros barátunk is hivatalos volt a vacsorára.

Borozgatás közben jókedvűen elbeszélgettek, tréfáltak és énekeltek. Kétszer is feljárt minden valamirevaló nóta. Azután köszöntők következtek. Egyesek a főbíró egészségére koccintottak, mások a helybeli szépnem egészségére ittak, egy részük a király dicsőséges uralkodására, Bulgária megerősödésére, a bolgár nép jólétére és a hivatalbeli bolhák mielőbbi kipusztulására üritette poharát.

Legutolsónak Duskó úr emelkedett egy székre és borral tele poharat véve kezébe, pár pillanatnyi ihletkeresés után meghatott hangon szónokolni kezdett:

— Igen tisztelt uraim, kedves kollégáim, jó barátaim!

Lelkében drága gyöngyszemékként sorakoztak a szebbnél-szebb gondolatok, de mikor a legjobb szónoki lendületben volt, minden teketória nélkül elébe robogott a rettenetes döblec, mely olyan régóta üldözte szegény fejét és rombadöntötte benne a tizenhárom szolgálati év alatt összegyűjtögetett szép gondolatokat.

Duskó megpróbálta tovább folytatni nagy lendülettel elkezdett beszédét.

Szónoki lendületre emelt kezét, mely majdnem

az alacsony mennyezetet érintette, pár pillanatig a magasban tartva, lelkesen nézett barátaira.

— A kartársi összetartásra üritem poharam, azaz... minekutána... illetve...

A döblec irtózatossá sebességgel vágódott gondolataiba. Duskó elvesztette minden bátorságát. Leengedte szónoki lendületre emelt kezét, szédülten barátaihoz fordult és halk, légies, a szónoki mesterkéltségtől elütő hangon kérdezte:

— Uraim, mit szólnának ahhoz, ha most egy kis jó döblecet süttetnénk? Az egész csak pár levába kerülne!...

A szónoki lendület hirtelen megfordulását rövid csend követte. Azután az egész baráti kar hangos „hurra” kiáltásban tört ki s a sárfészeki elsőosztályú étterem csak úgy visszhangzott a lelkes tapstól.

— Kolléga úr javaslatát elfogadjuk! Elfo-ga-ad-juk!

— Most, azonnal, — kiáltotta egy borizú hang.

— Elfo-ga-ad-juk!

És pár perc alatt összeadták a döblecvásárláshoz szükséges pénzt. Negyedórán belül az éttermi szolga már hozott is egy szép nagy, kerek döblecet s azonnal betétették a sütőbe.

Egy óra múlva, mikor az étterem tulajdonosa a döblec megsütését nagy mosolyogva jelentette, Duskó maga ment érte a konyhába.

De...

Mikor a tálcára szépen felszeletelt sült tökkel a kezében visszatért az étterembe, egész váratlanul a főbíróba ütközött.

— No lám csak, Duskó úr! — csodálkozott a főbíró — döblecet süttetett magának!... Örvendek, örvendek! Bizonyára már hozzászoktatta a gyomrát!

Duskó csaknem megnémult a váratlan meglepetésben.

Mikor barátai elé tette a tálcát, mindnyájan észrevehették, hogy a szónoki lendületből döblecsütésbe átcsapó Duskó halottsapadt.

— Mi történt veled? — kérdezték csodálkozva.

— Rosszul érzem magam! — felelte Duskó és erőtlenül rogyott a sarokba egy székre. Egy pillanat alatt elállott a szava és elmúlt minden életkedve. Annyira elbástyázta magát sötétebbnél sötétebb gondolataival, hogy nem is vette észre barátait, amint az édes és illatos sült tököt jó étvágyal elfogyasztották.

— Duskó kedves, egyél, — hívogatták.

— Nem bírok enni, — felelte fájdalmasan és lopva a főbíróra tekintett. — Nem bírja a gyomrom... nemrégiben a főbíró urnak is jelenttem!

Bolgárból átdolgozta, Elin Pelin után:

Kormos Jenő.

Minden magyar jegyezze meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

Minerva Biztosító Részvénytársaság!

Tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

APRÓSÁGOK ADOMÁK

Mennyit ér az ember?

Egy német tudós kiszámította, hogy az emberi átlagos életkor, az átlagos munkateljesítmény tekintetbevételével mennyit ér az ember. A tudós kutatásai szerint a munkateljesítmény alapján megbecsülve, egy munkaképes férfi egymillió 176 ezer lejt ér. A német tudós a nő értékét munkabírásának megfelelően alacsonyabbra veszi. A számítása szerint egy munkaképes nő értéke 440 ezer lejt.

Oroszországban épül a világ legmagasabb háza.

A házépítés terén a magasságok, illetőleg emeletek tekintetében eddig Amerika vezetett. Nemsokára azonban Oroszország fogja magához ragadni a dicsőséget. Moszkvában egy óriási felhőkarcolót építenek. A ház magassága 410 méter lesz. A ház tetején ezenkívül még egy száz méter magas szobor is lesz. A hatalmas épületben óriási gyűlés-terem lesz, amelyben huszonegyezer ember fér el.

Tanulságos szám.

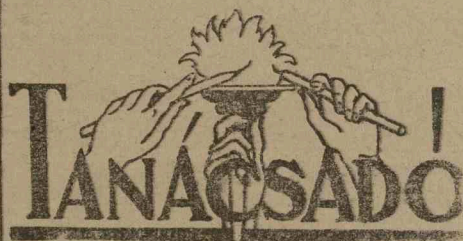
A rádió használata alkalmával nagyon sokan elfelejtik, hogy a rádió, mivel villamosság szolgáltatja a működéséhez szükséges erőt, könnyen okozhat halálos baleseteket. Angliában kimutatást tettek közzé arról, hogy az elmúlt esztendőben 87-en haltak meg rádióbaleset következtében. A halált minden esetben az okozta, hogy az áldozatok a villamos vezetékét érintették. A balesetek legnagyobb része városon történt, ahol magas feszültségű áram van. Az elemekkel táplált falusi rádiók kevésbé veszélyesek. Súlyos szerencsétlenség keletkezhetik akkor is, hogyha a rádiót viharos, zivataros időben hallgatjuk. Ha a villám becsap az antennába, tönkreteszi a rádiót és esetleg halálos szerencsétlenséget is okozhat. Ezt különösen a falusi rádiózók figyelmébe ajánljuk, mert falun a villámcsapás veszélye nagyobb, mint városban.

Kecske a földalatti vasuton.

A newyorki földalatti vasut egyik állomásán a felszálló közönséggel egy kecske is a kocsiba tévedt. Az állat ugyanis hatalmas szökéssel átugrotta a korlátokat és besodródott a kocsiba. A kecskét semmiképpen sem tudták a kocsiból eltávolítani, mert minden tervet meghiusított azaz, hogy szarvaival veszedelmesen támadott. A közönség a padok tetején keresett menedéket. Végül is egy nagyobb állomáson a vonatot mellékvágányra tolták, a kecskét elfogták és átadták az állatvédő egyesületnek.

Hasznos szokás.

A japán császári ház szabályzata előírja, hogy az uralkodói családból származó gyermekek születésük hetedik napjától kezdve öt éves korukig egyszerű földműves családoknál kell, hogy nevelkedjenek. Öt éves koruktól 10 éves korukig családjuknál nevelkednek. Tíz éves kortól tizenöt éves korukig ismét egyszerű családok körében nevelkednek. Az intézkedés azt a célt szolgálja, hogy ilyen módon vegyenek leckét a szegénységből, egyszerűségből és nélkülözésekből. A japán anyacsászárnő nevelésének nagyon sok hasznát látta, mert életmódjával és viselkedésével teljesen a nép lelkéhez férközött.

Azon előfizetőink részére, akik bár mely ügyből kifolyólag tanácsra szorúlnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 26 lejt (orvosi tanácsokért 30 lejt), könnyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

K. I. H. Érdeklődésére közöljük, hogy leveléből nem tudtuk megállapítani pontosan, hogy tulajdonképpen Ön végzett-e már sofför-iskolát és csak vizsgát kell letennie, illetve a hajtási engedélyt elnyerni. Ugyanis ha csak hajtási engedélyt akar megszerezni, akkor az illetékes rendőrségnél működő bizottsághoz kell kérvényét benyújtania, amely kérvényhez különböző okmányok szükségesek. Egy ilyen kérelmi formulát sikerült megszereznünk, azonban mivel címét nem közölte velünk, nem is küldhetjük meg. A lapban való leközlése, tekintve, hogy hosszabb terjedelmű, nem lehetséges. Szíveskedjék tehát közölni velünk, hogy áll helyzete és közölje velünk pontos címét.

A. J. Zalán. Soraira a következőké válaszoljuk. Tekintettel arra, hogy Ön nagyon sok kérdés iránt érdeklődik, amelyekre szinte lehetetlenség lapunkban választ adni, ajánljuk, hogy vásároljon egy gyümölcstermelési szakkönyvet. Ajánljuk a kiadásunkban megjelent „Tanácsadó gyümölcstermelők számára” című könyvet. A könyv árában küldjön be 30 lejt. Ha ajánlva kívánja, 45 lejt küldjön be.

V. L. Fan termő dinnye nincs! Az Afrikában élő dinnyefa nem rokon a dinnyével. Csupán azért nevezték el dinnyefának, mert sárgadinnyéhez hasonló gyümölcsöket terem. Nálunk nem lehet meghonosítani!

Z. L. A rossz szagot az üvegekből el lehet tüntetni egyszerű háziszer segítségével. Töltse meg a palackot félig vízzel s félig kávéaljjal. Nehány órán át tartsa lángos helyen, a kellemetlen szag el fog tűnni. A hatásos szer ebben az esetben a kávéaljban levő szén.

M. L.-né. A feketegyökert éppen úgy kell elkészíteni, amint a spárgát szokták. Jobbizu lesz a főzelék, hogyha a feketegyökert tejben főzi meg. Rendkívül tápláló és egészséges eledel. Fialtal leveleiből a parajhoz hasonló főzeléket szoktak készíteni.

M. F. A természettudósok valóban megállapították, hogy a szunyogok közül csak a nőtények csipnek. A hím szunyogok nem szívnek vért, legfeljebb bosszantják az embert azzal, hogy mikor röpködnek, muzsikáló hangot adnak.

**BESZÉLNI ANNYIT JELENT,
MINT VETNI, HALLGATNI: MINT
ARATNI.**

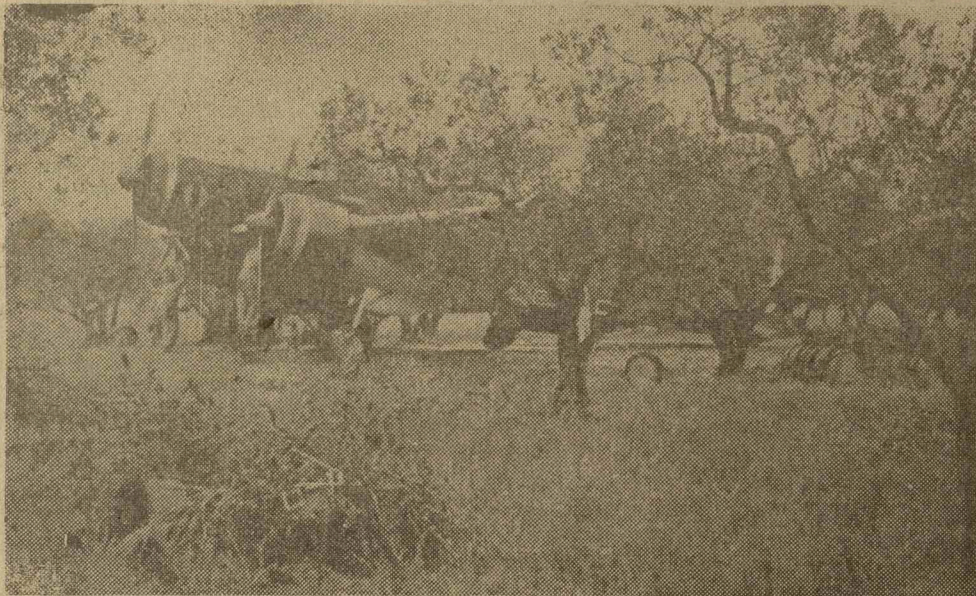
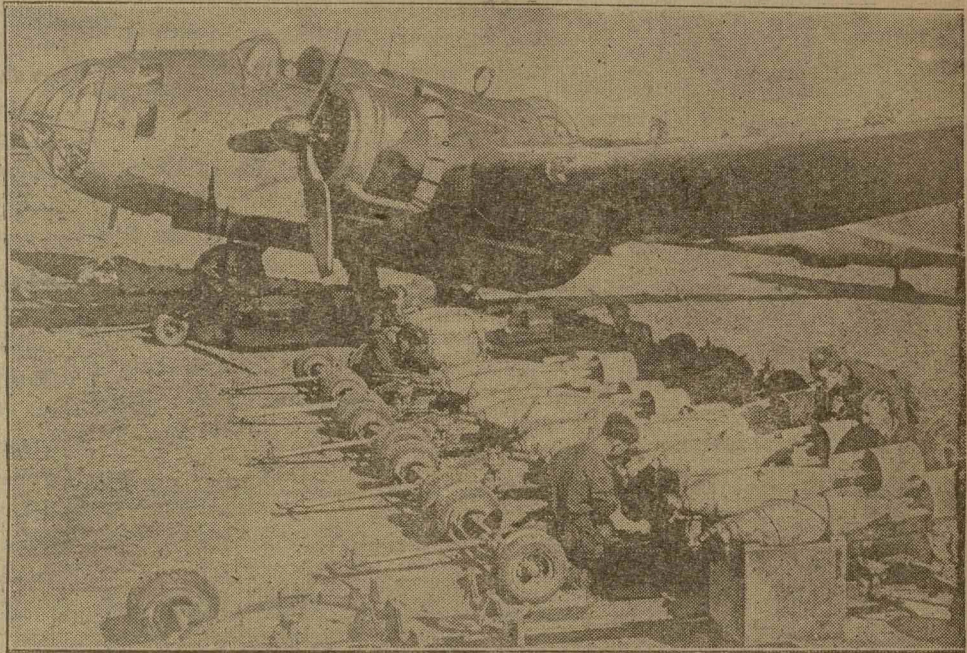

Utánpótlás.

A németeket ellenségeik az anyagokkal való ellátás terén akarták térdre kényszeríteni. Nem számoltak azonban azzal, hogy a németeknek sokkal kevesebb a szükségletük, mint a bőséghez szokott népeknek. Azt, ami rendelkezésükre áll, jól kezelik és helyesen osztják el. A hadsereg után mesteremberek haladnak, akik a katonaság ruházatát, felszerelését rövid úton rendbe hozzák. Ugyanformán a katona nem rongyosodik le és nem lesz a polgári lakosság előtt sajnálat vagy nevetség tárgyává.

Halálos készülődés.

Jobbra eső képünk angol repülőgépeket ábrázol utrakelés előtt. A bombákat most válogatják ki a gép számára.

Olasz repülőgépek állanak indulásra készen. Vajon találkoztak-e s melyeknek mi lett a sorsa.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Az alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért: Cs. I. Nagyenyed, B. I. Székelykeresztur, B. A. Szamosújvár, B. M. Szilágysomlyó, F. M. Tasnád.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Azon előfizetőink részére, akik a f. év végéig szóló díjat még nem fizették ki, fokozatosan és a részükre küldött lappeldányukhoz mellékelünk egy kitöltött postautalványt, amely magában foglalja azt, hogy az érdekelt előfizető mennyi összeggel hátralékos. Ez az utalvány egyben felszólítás is, mert külön felszólítást az utalványon kívül nem küldünk. Ezen utalvány elküldése azért történik, hogy az előfizetőnek ne legyen gondja utalvány kiállítással, mert csak egyszerűen fel kell adja a pénzt a postahivatalnál. Felszólításainkra már számosan küldték be a megfelelő összeget, azonban még igen sokan vannak, akik annak dacára hogy kézhez vették felszólító utalványukat, a díjat még nem küldték be. Tekintve, hogy különösen most, nyáron, igen nagy szükségünk van minden pénzre, ismételten felkérjük minden előfizetőinket, akikhez ilyen postautalványt eljuttattunk, hogy szí-

veskedjenek az utalványon feltüntetett összeget magával az utalvány felhasználásával kiadóhivatalunkhoz beküldeni.

Megbizottaink közül ezidőszert kettő keresi fel a hátralékosokat, hogy tőlük a díjakat beszedje. Ezek közül Vinczeffy Sándor Székelyvárhely és környékén levőket látogatta meg s azután pedig Udvarhely megye többi részeit, míg másik megbizottunk, Tóth Imre Krassó-Szörény megyét és Temes megyének buziási, rékási és gátaljai járásában levő községeket keresi fel, hogy az ott levő előfizetőinktől a díjat felvegye. Ezt már megelőző számunkban közöltük, azonban szükségesnek látszik ismételten figyelmeztetni a hátralékosokat ezulon is arra, hogy megbizottaink ottléte alkalmával fizessék ki tartozásaikat, mert a megbizottak kiküldetése igen nagy költséggel jár részükre és csak úgy érdemes kiküldeni őket, ha az előfizetők tényleg kifizetik fennálló tartozásaikat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: Z. M. Seprőd 155, M. I. Berek-szó 155, G. I. Petrozsény 155, B. G. Harasztkerék 155, O. P. Dieszszenmárton 155, F. F. Marosvásárhely 155, A. I. Bihar 85, G. A. Magyarpécska 155, K. L. Zaránd 145, Cs. L.-né Felsőrona 155, Hangya Hitel- és Tejszöv. Szentháromság 155, T. I. Jobbagytelke 200,

B. Gy. Marosvásárhely 385, id. B. I. Harasztkerék 155, G. J. Palotailva 155, M. G. M. Pókafalva 155, Gy. T. Nyárádmagyaros 155, Cz. M. Szőkefalva 155, Iparos Otthon Maramarossziget 305, H. Gy. Resica 150, M. A. Nyárádgálfalva 85, özv. H. F.-né Székelyvaja 85 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. Állás-kresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelégés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbítunk. Ugyisint az érdeklődésre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portóköltséget.

Anyarozot legmagasabb áron vesz Füredi Béla Mehadist (Banat). Közvetítőket díjazok.

Bicsérdista, 35 éves, házasság céljából hozzáillő Bicsérdista leány ismeretségét keresi. Leveleket „Méh és z” jeligére a kiadó továbbít.

Tanuld meg!

Mit kell tudni a petroleumról?

A jó petroleum vizziszta. Szebben ég, ha az ember egy meggyorónyi nagyságu kámfort, vagy késhegynyi sót tesz a lámpába. De tehetünk egy marék sót akár mindjárt a petroleumos kannába is, akkor nincs vele gondunk. Nemcsak hogy szebben ég ettől a kőolaj, de nehezebben is robban. Mindig gondoskodni kell róla, hogy állandóan tele-töltött lámpa legyen a háznál.

Hogyan mossuk a kartont?

A kartont a színek bántódása nélkül kimoshatjuk a következő módon. Vászonzacska-ba búzakarpat öntünk azt a vízben rövid ideig főzzük, aztán a korpavizet kinyomjuk. A nélkül, hogy a kartont beáztatnók, ezen langyos meleg vízbe tesszük, tüstént kimossuk, a mosást még egyszer ismétljük, aztán hideg vízben kitisztázzuk és szelős helyen — hol a nap nem éri — megszáritjuk. A karton így mosva, semmit sem veszít színéből. Megjegyzendő, hogy minden darab tarka ruhát a mosás és facsarási után jól ki kell rázni, mert különben csikokat kaphat. Ilyen ruhát kemény hidegben nem szabad szárítani, mert amilyen szép lesz a fehérmű az átfagyás által, épen olyan sokat veszít a tarka ruha az által színéből.

Hogyan készítünk házilag hánytatószer?

Nyáron, különösen gyermekeknél igen gyakori az éretlen gyümölcs fogyasztása következtében fellépő gyomorrontás. A nagyobb bajt megelőzhetjük hánytatással. A legáltalánosabban ismert házi hánytatószer a langyos sósvíz. Ennél is hatásosabb hánytatószer készíthetünk a következő módon. Három kávéskanálnyi mustárlisztet oldunk fel egy negyed liter vízben. Langyosan itatjuk meg a beteggel. Megemlítjük még, hogy a szódabikarbóna erős oldata is jó hánytatószer szolgálat.

Védekezünk a lámpabél elszenesedése ellen!

Petroleumlámpánál úgy gátolhatjuk meg a bél elszenesedését, hogy a belet használat előtt ecetbe mártjuk s átitatjuk vele, teljesen kiszárítjuk s azután tesszük a lámpába. Minden használat után gondosan tisztítsuk ki a lámpát s vágjuk le a bél megpörkölt részét, tisztítsuk ki alaposan a béltartót is, nehogy kormos maradjon. Legjobb, ha újságpapírral végezzük ezt a munkát. Ha az apró nyílásokat akarjuk kitisztítani, tekerjünk türe vagy gyufaszálra vékony rongyocskát.

Hogyan tartjuk el a citromot?

A citrom mest nagyon drága lett és ezért mindent el kell követni, hogy kár nélkül tartsuk el. A felvágott citromot a vágási felületével kis tányérra helyezzük, amelybe kevés ecetet öntöttünk. Ilyen módon a citrom nem penészedik meg. Ha nagyobb mennyiségben tudunk citromot vásárolni, hónapokig jól eltarthatjuk, ha ládába gyaluforgács közé rakjuk. Arra vigyázzunk, hogy a ládában a citromok ne kerüljenek közel egymáshoz. A szárazra dörzsölt citromot száraz üvegbe tébe is jól el lehet tartani. Az üveget jól kössük le, hogy levegő ne érhesse. Lekötésre használjunk hártypapírt, vagy hólyagot.

A címzés helye:

1933.
Dr. BALOGH ERNŐ urnak
tanár
CLUJ Str. Elisabeta 6

István király, őszi szelek,
Útra kél a gólyasereg.
Megunta a nedves nyarat,
Melegedni délre szalad.

Hogyan irtjuk a bolhát?

A bolhák szeretnek a padlóhasadékokban tartózkodni. Készítsünk tehát iszapolt krétából és olajból vastag pépet és kenjük be azzal a hasadékokat. Mossuk le továbbá a padlót gyakran karbolla. A petróleumban oldott kámfor szagától is menekülnek a bolhák. Az ágybói ugy lehet lepusztítani a bolhákat, hogy a tenyerünkben kakukksüveget orszolunk szét s ezt a szalmazsákra szorjuk. Erős szaga irtja a bolhákat.

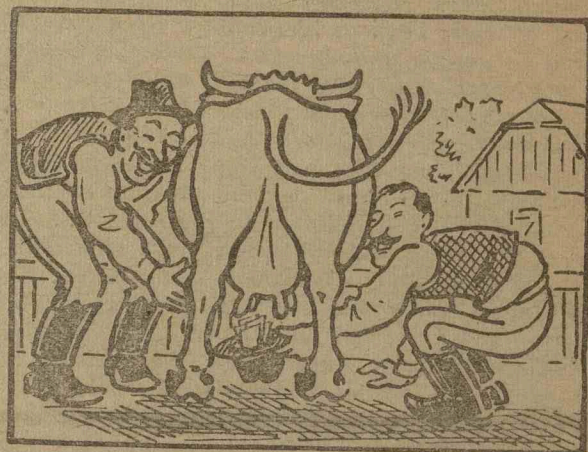

Vigyázz magadra!

A kukorica sütés kettős veszedelmet rejt magában. Pásztorkodó gyermekek hamis uton szerzik meg a sütni való kukoricát. Ezzel a törvénnyel kerülnek összeütközésbe. A sültkukorica az egészségre nézve is könnyen veszedelmessé válhatik. Terjeszti a vérhas betegséget.

A tehénavásár.

Tehénre alkuszik a vásáron a gazda. Nagynehezen megalkusznak száz forintban. Mikor már kifizette az árát és átvette a kötelet, megkérdezi a vevő:

— No most már megmondhatja, ha valami hibája van a tehénnek.

— Csak egy van. Ha fejik, rug.

— No az nem baj, — mondja a vevő. — Arról én könnyen teszek.

— Hogyan?

— Én fogadok magával, hogy ez a tehén az én edényemet soha sem rugja fel.

Ezzel tovább akar menni, de az eladó utána szalad és kéri, hogy árulja el a nagy titkot. Megegyeznek, hogy egy liter borért elmondja.

— Nohát jöjjön közelébb. Álljon ide a tehénnek a hátuljához jobbról. Most én leveszem a süvegemet és odanyujtom magának a tehén tőgye alatt. Maga meg vegye elő a pénzt, köpködjön meg, tegye a süvegembe és adja vissza nekem, de a tehén tőgye felett. Ezt kell háromszor egymásután megcsinálni.

Igy is lesz. Az eladó beleteszi a pénzt a süvegbe, átnyújtja a tehén felett. A ravasz vevő hirtelen megszámolja és látva, hogy megvan mind, hirtelen zsebrevégja. Azután odanyomja a kötelet az eladó markába s így szól:

— No atyafi ugy-e mondtam, hogy nem fogja ez a tehén az én edényemet felrugni. Hogy a magáét felrugja-e, az már nem az én gondom.